

Management Rapportage behorende bij het Financieel Jaarverslag 2023

Dit is de jaarlijkse managementrapportage van het LeidenAsiaCentre (LAC). In dit jaarverslag verantwoordt het LAC zich voor de activiteiten in 2023 en belichten we verder de belangrijkste ontwikkelingen die in 2023 hebben plaatsgevonden. De managementrapportage kent 4 onderdelen, te weten:

1. Missie, doelgroepen en kernthema's	1
2. Activiteiten 2023: onderzoek, evenementen, cursussen	4
3. Management & Governance	6
4. Financiën 2023	9

Missie

Waarom?

De economische en politieke betekenis van Azië voor de rest van de wereld is groot en wordt nog steeds groter. Het is voor ons – Nederland en Europa – van vitaal belang dat we de regio – in al zijn diversiteit – beter kennen en begrijpen. Het LAC wil daaraan een waardevolle bijdrage leveren, zodat beleid en beslissingen worden gemaakt op basis van gedegen feiten.

Wat?

Het LAC...

1. ...doet – en faciliteert – onderzoek dat maatschappelijke relevantie heeft;
2. ...genereert kennis over hedendaagse vraagstukken in Azië en de praktische toepassingen daarvan voor Nederland, Europa en Azië;
3. ...vergroot het publieke begrip van Azië;
4. ...bevordert contact tussen de NL overheid en samenlevingen in Azië.

Hoe?

Vanuit een nauwe samenwerking met de Universiteit Leiden, draagt het LAC bij aan de valorisatie van academische kennis en inzichten, die aan de universiteit worden ontwikkeld.

Meer concreet, het LAC...

1. ...werkt samen met universiteiten, onafhankelijke wetenschappers, denktanks en overheid;
2. ...verspreidt kennis via lezingen, publieke events en trainingscursussen;
3. ...richt zich met name (maar niet exclusief) op China, Japan, Korea, India en Indonesië;
4. ...legt verbanden en toont aan hoe ontwikkelingen in de regio direct of indirect van betekenis zijn voor Nederland en uiteindelijk ook Europa;
5. ...maakt daarbij gebruik van een uniek netwerk aan Azië-expertise in de academische wereld, denktanks, de overheid, het bedrijfsleven en de media in Nederland/Europa en Azië;
6. ...zoekt voor het behalen van de missie samenwerking met het bedrijfsleven en media.

Doelgroepen

Gegeven onze missie, richt het LAC zich met name op onderstaande doelgroepen, die baat hebben bij goede informatie, onderzoek en kennis over de prioriteitslanden van het LAC: China, Japan, Korea, India en Indonesië. Belangrijke doelgroepen zijn:

- Beleidsmakers bij de Rijks- en lokale overheid;
- Politici;
- Non-gouvernementele organisaties;
- Bedrijven en branche organisaties;
- Geïnteresseerde burgers in Nederland

Kernthema's

Het LAC bestuur stelt iedere twee jaar in samenspraak met de Raad van Toezicht kernthema's op, die bepalend zijn voor de aard van ons onderzoek en events.

Een thema bepaalt de richting en doelen voor een langdurige inzet van onze middelen en krijgt concreet gestalte door middel van een aantal specifieke projecten. Elk project is relatief kort van duur (tussen één en anderhalf jaar), zoekt inzichten over concrete vragen en wordt ontwikkeld en uitgevoerd in samenspraak met specifieke maatschappelijke partners.

Sinds corona is er sprake van een toenemende ontkoppeling van de economieën en narratieven van Europa enerzijds (of zelfs breder, het Westen) en (delen van) Azië anderzijds. Om de impact daarvan vast te stellen, zijn de verschillende aspecten daarvan tot kernthema's benoemd:

- herkoppeling ('re-coupling') van betrekkingen
- alternatieve relaties
- ontkoppelde relaties

Voor een toelichting op deze thematische agenda, zie <https://leidenasiacentre.nl/core-themes-2023-2024/>

Activiteiten 2023

Onderzoek

Het LAC voerde in 2023 14 onderzoeksprojecten uit. Een deel daarvan was op eigen initiatief. Voorbeelden daarvan zijn:

- The Transitioning Security Order in the Indo-Pacific
- Sino-Russian Global Reordering?
- Dutch semiconductor interests in Asia
- Disciplined Democracies and Japan's values-based diplomacy

Daarnaast voerde het LeidenAsiaCentre onderzoek uit voor derden. Zo werden in 2023 een aantal onderzoeken uitgevoerd in het kader van het 'China en Global Cyber Space'-project, een meerjarig project dat sinds 2019 door het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt gefinancierd (met cofinanciering van het LAC).

In dit kader werden drie onderzoeken gepubliceerd, evenals het boek 'The Emergence of China's Smart State'. Daarnaast werd in juni 2023 een zogeheten 're-coupling'-workshop gehouden met o.a. onderzoekers uit China, Ierland, Polen en Nederland.

Samen met Instituut Clingendael, is LAC verantwoordelijk voor de uitvoerende werkzaamheden van het China Kennisnetwerk (CKN) van de Nederlandse overheid. LAC werkte in 2023 mee met de uitvoering – en coördinatie – van drie onderzoeksprojecten.

De resultaten van deze onderzoeken zijn gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften en worden gebruikt om beleidsaanbevelingen te doen aan overheden en bedrijven. Al deze projecten worden toegelicht op de site <https://leidenasiacentre.nl/themas-en-projecten/>

Al deze publicaties zijn beschikbaar via <https://leidenasiacentre.nl/publications/>

Ook organiseerde het LAC vier kennissessies voor het CKN.

Deze activiteiten zijn terug te vinden op de site van het CKN [China Knowledge Network | Clingendael CKN \(chinakennisnetwerk.nl\)](https://chinakennisnetwerk.nl)

Evenementen

Het LAC beschouwt de verspreiding van gedegen kennis en onderzoeksresultaten over Azië als een van zijn kerntaken. Het LAC organiseerde in 2023 (naast 8 niet-publieke lezingen en workshops) 15 diverse publiekevenementen.

In het Nutshuis en Humanity Hub in Den Haag, alsmede de Balie in Amsterdam werden lezingen gehouden. Daarnaast organiseerde het LAC vanaf september 2023 de maandelijkse 'Asia Academy'. Deze goedbezochte lezingen gaan doorgaans over thema dat die maand in het nieuws is, in één van de landen waar LAC zich op focust. Het publiek bestaat uit geïnteresseerden, studenten, diplomaten en beleidsmedewerkers.

Voorbeelden van onze publieksevents zijn:

1. De Grote China Kennisquiz (6 februari)
2. 'Seeking Western Men' met Monica Liu (Humanity Hub, 25 mei)
3. Chinese beïnvloeding: reden tot zorg of paniekzaaijerij? (De Balie, 20 september)

Deze evenementen zijn terug te vinden via <https://leidenasiacentre.nl/agenda/>

Het LAC gaat in 2024 door met al deze activiteiten.

Cursussen

Het LAC werd in 2023 gevraagd door de Academie voor Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken om een Azië Regiocursus te ontwikkelen, inclusief de inhoudelijke en logistieke voorbereiding en de uitvoering. Daarnaast werd voor Binnenlandse Zaken een China-leergang ontwikkeld.

Management en governance

Het LeidenAsiaCentre kent twee bestuursorganen:

1. Het Bestuur bestaat uit de algemeen directeur (voorzitter) en de uitvoerend directeur (tevens financieel bestuurder).
2. Raad van Toezicht, die vier tot vijf keer per jaar bijeenkomt. Het bestuur rapporteert aan de Raad van Toezicht.

Bestuur

De directeur-bestuurder ziet toe op het academisch onderzoek, zonder daarbij overigens zelf een project te leiden. Sinds september 2018 is dat Prof.dr. Florian Schneider, hoogleraar Modern China aan de Universiteit Leiden. De dagelijkse leiding was in Q1 van 2023 in handen van de manager Lily Sprangers. Zij werd in april 2023 opgevolgd door uitvoerend directeur Floris Harm. Sprangers bleef parttime betrokken tot 1-8-2023. Zij verliet het LAC daarna in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Binnen het bestuur wordt de besluitvorming gezamenlijk en op basis van gelijkheid uitgevoerd. Geen enkel bestuurslid beschikt over meer zeggenschap dan een ander. Daarnaast heeft geen enkel lid van het bestuur vetorecht.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het LeidenAsiaCentre bestond in 2023 uit:

- Dr Ben Knapen (senator / RvT voorzitter)
- Constance de Klerk-Waller (QQ, vm voorzitter LUF)
- Alexander Doorman (Freshfields Bruckhaus Deringer)
- Mark Rutgers (QQ, Decaan van de Faculteit Geesteswetenschappen)
- Jan Anne Schelling (Schoeller Allibert)
- Ed Kronenburg (vm Ambassadeur Beijing)
- Sabine Gimbrère (Hfd Internationale Zaken, Gemeente Amsterdam)

Leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen beloning, eventuele reis- verblijfkosten worden vergoed. Binnen de Raad van Toezicht wordt de besluitvorming gezamenlijk en op basis van gelijkheid uitgevoerd. Geen enkel lid van de Raad van Toezicht beschikt over meer zeggenschap dan een ander. Daarnaast heeft geen enkel lid van de Raad van Toezicht vetorecht.

Medewerkers

In 2023 bestond de formatie van het LAC – voor een groot deel van het jaar – uit 4,0 FTE; die was dat jaar verdeeld over 6 medewerkers:

- Algemeen directeur 0,2 FTE
- uitvoerend directeur 1,0 FTE
- twee junior onderzoekers (beiden 1, 0 FTE)
- een student-assistent (0,6 fte)
- een senior onderzoeker in Japan (0,2 FTE)

Vanwege de overdracht van het dagelijks management was het LAC van april t/m augustus boventallig; vertrekkend manager Lily Sprangers stond die maanden voor 0,6 FTE op de loonlijst.

Daarnaast stelde het LAC in 2023 twee stageplekken van elk 3 maanden ter beschikking: een onderzoeksstage en een kantoorstage (communicatie, events, etc).

De medewerkers van de stichting worden volgens de CAO van de VSNU betaald. In 2023 was een deel van hen in dienst van de Universiteit Leiden.

De onderzoekers, die meewerken aan onderzoek dat is geïnitieerd – en/of wordt gecoördineerd – door het LAC, zijn doorgaans niet bij het LAC in dienst. Zij ontvangen vergoedingen voor veldwerk en krijgen ondersteuning door student-assistenten en junior onderzoekers.

Logistieke ondersteuning en toegang tot het aanzienlijke netwerk van het LeidenAsiaCentre bij b.v. de verspreiding van het onderzoek dragen verder bij aan het werk van de onderzoekers.

Administratieve wijzigingen

Het LAC is een onafhankelijke stichting, die tegelijkertijd - o.a. vanwege de ontstaansgeschiedenis - nauwe banden heeft met de Universiteit Leiden. Zo is een deel van het personeel in dienst via de Universiteit. Het LAC maakt daarnaast gebruik van faciliteiten en huisvesting van de Universiteit. De gemaakte kosten worden twee keer per jaar door de Universiteit in rekening gebracht en betaald. De dagelijkse administratie van de Stichting wordt grotendeels gevoerd door de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden.

Deze constructie werd eind 2023 goeddeels beëindigd, vanwege de beleidsregel 'Publiek-Privaat' van het Ministerie van OCW. De beleidsregel dwingt de Universiteit om onafhankelijke instellingen als het LAC een opslag in rekening te brengen – bovenop de gemaakte kosten. Dit om te voorkomen dat het LAC een oneerlijke concurrentiepositie heeft ten opzichte van marktpartijen.

Volgens de Universiteit bedraagt de opslag 50% bovenop de reguliere kosten die zij in rekening brengt. Dit is voor het LAC een onaantvaardbare kostenverhoging. Om die reden heeft het Bestuur in samenspraak met de Raad van Toezicht besloten om alle medewerkers onder te

brengen bij de Stichting. De salarissen kunnen daarmee gelijk blijven, conform de CAO. Dit betekent tevens de afsluiting van een (sociale) verzekeringspakket en een goede pensioenregeling. Het LAC is hierdoor administratief meer op afstand van de Universiteit komen te staan.

De gedwongen wijziging betekent een forse administratieve lastenverzwaring voor de staf en met name de uitvoerend directeur. Het betekent ook een toename van het aantal betalingen door Capital Support, een onafhankelijk administratiekantoor in Den Haag. E.e.a. leidt tot een fors hogere administratieve werklast. Momenteel worden de werkzaamheden uitgevoerd door de Uitvoerend Directeur. In overleg met de Raad van Toezicht zal worden gezocht naar extra administratieve ondersteuning, zodat de Uitvoerend Directeur zich meer kan richten op werkzaamheden voor de lopende en te werven externe projecten van het LeidenAsiaCentre.

Financiën 2023

Het LeidenAsiaCentre wordt in de basis gefinancierd vanuit het Vaes-Elias Fonds, in beheer bij het Leids Universitair Fonds (LUF). Het Vaes-Elias Fonds is een zogeheten 'Fonds op Naam' en kent slechts één doelbestemming: het LeidenAsiaCentre.

De Raad van Toezicht keurt eens per twee jaar een meerjarenbegroting goed, die het raamwerk vormt waarbinnen de projecten dienen te worden uitgevoerd.

Naast de inkomsten uit het Vaes-Elias Fonds kan de stichting, conform de Statuten, voor de uitvoering van haar activiteiten inkomsten ontvangen uit subsidies, giften en donaties.

Indien het LeidenAsiaCentre zou worden opgeheven, zal het overgebleven vermogen worden overgedragen aan een ANBI. Verder wordt een batig liquidatiesaldo besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling of van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt.

Bij het opstellen van de jaarrekening van 2022, werd geconcludeerd dat er een overschrijding had plaatsgevonden van €18.194,- (voor een nadere verklaring, zie <https://leidenasiacentre.nl/wp-content/uploads/2023/07/23-05-22-managementrapportage-2022.pdf>). Dit tekort is opgevangen in de jaarrekening van 2023.

De Jaarrekening over 2023 laat het volgende beeld zien:

1. In de vergadering van 16 november 2022 was de begroting vastgesteld op €584.000,-. Dat bleek onvoldoende om de uitgaven te dekken. Een nieuwe CAO, die in augustus 2023 van kracht werd, betekende een verhoging van de arbeidskosten met 10%. De uitgaven stegen o.a. daardoor het afgelopen jaar naar €629.735,-.
2. Anderzijds kwamen er ook meer opdrachten binnen dan begroot. De inkomsten stegen in 2023 naar een niveau van €683.856,-:
 - Aan bijdragen uit het eigen Vaes-Elias Fonds werd €333.000,- opgevraagd.
 - Het China Cyber Security project mocht rekenen op een bijdrage van €101.000,-
 - Voor werkzaamheden in het kader van het CKN werd €155.056,- ontvangen
 - De overige inkomsten bedroegen in totaal €94.700,-:
 - een project voor Defensie;
 - cursussen voor BZ en BZK
 - een aantal kleinere opdrachten

- kaartverkoop voor publieksevenementen (Asia Academy, Grote China Kennis Quiz, o.a.)
- 3. Gegeven de inkomsten, sluit het LAC het jaar af met een positief resultaat van **€54.121,-**. Dit wordt toegevoegd aan het vermogen van de Stichting.
- 4. De reserves middels het eerder genoemde Fonds bedroegen ultimo 2023 €€1.351.846,- (zijnde de omvang van het Vaes-Elias Fonds). Alle verplichtingen worden gedekt door de reserves van het Vaes-Elias Fonds.
- 5. Hoewel het LAC nog steeds voor een groot deel van de inkomsten afhankelijk is van het Vaes-Elias Fonds, nemen de eigen inkomsten (anders dan bijdragen vanuit het Vaes-Elias fonds) sinds 2018 gestaag toe: in 2017 bedroeg dat 5% van de inkomsten, in 2022 was dat al 48 procent. In 2023 is het verder gegroeid naar meer dan de helft (52%).
- 6. Desalniettemin is de prognose voor de middellange termijn dat het Vaes-Elias Fonds het LAC nog tot 2028 kan ondersteunen – daarna is het fonds mogelijk (goeddeels) uitgeput. Het Bestuur en de Raad van Toezicht werken aan een strategie waarmee dit kan worden ondervangen, zodat het LAC ook voor de lange termijn levensvatbaar is en blijft.

Goedkeuring van deze Jaarrekening door de Raad van Toezicht verleent het LAC-bestuur decharge.

Leiden, 26 maart 2024
Floris Harm